

Slovesá – prečítať a naučiť sa

!!! (poznámky neprepisujte, keď prídeme do školy, vytlačím vám ich)

- plnovýznamové a ohybné slovné druhy, ktoré vyjadrujú, čo osoby, zvieratá a veci robia alebo čo sa s nimi deje
- slovesné kategórie, ktoré rozlišujeme pri slovesách:
 - o **osobu:** 1., 2., 3.
 - o **číslo:** singulár/plurál
 - o **čas:** prítomný, minulý, budúci
 - o **spôsob:** oznamovací, podmieňovací, rozkazovací
 - o **rod**
 - **činný:** podmet vykonáva dej (Mišo vyriešil úlohu.)
 - **trpný:** podmet je dejom zasiahnutý (Úloha je vyriešená.)
 - o **vid** – kategória, ktorá slúži na pomenovanie deja, ktorý je buď prebiehajúci, plynúci alebo ukončený, zavŕšený
 - **nedokonavý:** pomenúva prebiehajúci dej, trvajúci (vyrábať, skákať, klamať), pomôcka: **BUDEM** vyrábať
 - **dokonavý:** pomenúva zavŕšený, hotový dej (vyrobiť, skočiť, oklamať)
- delenie sloviess:
- **1) plnovýznamové:** pomenúvajú osobitné deje, činnosti, stavy (kráčať, plávať, čítať)
- **2) neplnovýznamové/pomocné:** nepomenúvajú osobitné deje, činnosti, stavy; spresňujú plnovýznamové slovesá; spájajú sa s neurčitkom plnovýznamového slovesa
 - o **môcť, musieť, začať, začínať, prestať, prestávať, mať, byť**
- **3) zvrätné:** slovesá, ktorých súčasťou sú slová **sa/si** (stať sa, všimnúť si)

- **tvary sloviess:**
 - 1) podľa zložitosti
 - a) jednoduché: 1 slovo (čítam)
 - b) zložené: 2 slov (výnimka!!! → minulý čas slovesa: čítal)

 - 2) podľa určitosti
 - a) určité: čítam
 - b) neurčité
 - o neurčítok = základný tvar slovesa (čítať)